

Кәсіптік стандарт: «Суретші-мүсінші»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Барельеф – кескіндер фон жазықтығынан олардың жалпы көлемінің жартысынан аспайтын рельефтің бір түрі. Биік рельеф – горельеф, терең рельеф – контррельеф деп аталады. Классикалық рельефте «кескіннің шығыңқы және тереңдетілген бөліктері жаншылғандай, екі маңдай алды жазықтықпен шектелген. Тереңдік өлшемдері тепе-тең қысқарады, пішіні жеңілдетілген. Суретшінің шеберлігі мұндай қысылған жоспарларда тереңдік сезімін жеткізе білуінде. Сонымен қатар, кескіннің жалпы фронтальділігі рельефті архитектурамен органикалық түрде үйлестіруге мүмкіндік береді. Оның өнер тарихындағы ұзақ өмірі осымен түсіндіріледі

2) Бейнелеу өнеріндегі жанр – бейнелеу өнері туындыларының кескін тақырыптары мен объектілеріне сәйкес тарихи қалыптасқан жіктелімі. Қазіргі заманғы кескіндеме өнерінде: портрет, тарихи, мифологиялық, соғыс тақырыбы, тұрмыстық, пейзаж, натюрморт, жануарларды бейнелеу (анималистік) жанры бар

3) Композиция – бейнелеу өнерінде композиция (лат. compositio – құрастыру, үйлестіру) – көркем шығармашылықтың негізгі санаттарының бірі болып табылады. Жалпы мағынада – құрылымның ең күрделі: көркем-бейнелі және мінсіз түрі. Суретке, түске, сызыққа, көлемге, кеңістікке қарағанда, бұл көркемдік пішіннің құрамдас бөліктерінің бірі емес, барлық элементтері бір-бірімен үйлесімді байланысқан көркем-бейнелі, мазмұнды-пішінді тұтастығы.

4) Контррельеф – саз, балауыз сияқты жұмсақ материалдарда кәдімгі рельефті (дөңес кескін) механикалық тықсыру арқылы немесе рельефтен гипс пішінін алып тастағанда пайда болған терең рельеф. Контррельефте кескіннің барлық нүктелері теріс — әдеттегі рельефтің шығыңқы нүктелеріне қарама-қарсы симметриялы болып келеді

5) Дөңгелек мүсін – үш өлшемді (барлық жағынан көрінетін) көлемді туынды болып табылатын мүсіннің бір түрі. Дөңгелек мүсіннің негізгі түрлері – кеуіт, мүсін, мүсіндер тобы. Бұл мүсін негізінен айнала қарауға арналған

6) Сызықтық перспектива – кеңістіктің тереңдігін жазықтықта көрсетудің графикалық тәсілі. Соның арқасында бейнеленген заттардың өлшемдерін кішірейту арқылы кеңістікті алыстату әсеріне қол жеткізуге болады. Бұған алдыңғы, бұрыштық, көп нүктелі және үш жиын нүктесінің перспективасы жатады

7) Пластикалық өнер – кеңістіктік-уақыттық және уақыттық өнермен қатар, өнердің үш класының бірі. Туындылары уақыт өте өзгермей немесе дамымай материя түрінде кеңістікте өмір сүретін өнер түрлерін біріктіреді. Пластикалық өнер туындылары материалдық, физикалық сипатқа ие және материалды өңдеу арқылы жүзеге асырылады, оның қалыптасу ерекшеліктері олардың сыртқы пішінін анықтайды

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) ҰБШ – Ұлттық біліктілік шеңбері

2) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

3) ЭҚЖЖ – Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

4) БТБА – Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы

5) БА – Біліктілік анықтамалығы

6) ББХСК – Білім берудің халықаралық стандартты классификациясы

7) ЖШС – Жауапкершілігі шектеулі серіктестік

8) Т.Қ. Жүргенов ат. ҚазҰӨА – Т.Қ. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясы

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Суретші-мүсінші

5. Кәсіптік стандарттың коды: R90030013

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

R Өнер, ойын-сауық және демалыс

90 Шығармашылық, өнер және ойын-сауық саласындағы қызмет

90.0 Шығармашылық, өнер және ойын-сауық саласындағы қызмет

90.03 Көркем және әдеби шығармашылық

90.03.0 Көркем және әдеби шығармашылық

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Жеке жұмыс істейтін мүсіншілердің, суретшілердің, суретші-мультипликаторлардың, граверлердің, офортшылардың және т. б. қызметі

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Суретші-мүсінші - 7 СБШ-нің деңгейі

- 2) Суретші-мүсінші - 8 СБШ-нің деңгейі
 3) Суретші-мүсінші - 4 СБШ-нің деңгейі
 4) Суретші-мүсінші - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Суретші-мүсінші»:			
Топтың коды:	2651-1		
Қызмет атауының коды:	2651-1-004		
Кәсіптің атауы:	Суретші-мүсінші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Мемлекеттік мәдениет ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2017 жылғы 17 шілдедегі № 209 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 17 тамызда № 15495 болып тіркелді. Мұражайдың (қорық-мұражайдың) құрылымдық бөлімшесінің (орталықтың, қызметтің, сектордың, бөлімнің, топтың) басшысы; Құрылымдық бөлімшенің (орталықтың, қызметтің, сектордың, бөлімнің, топтың, труппаның) басшысы; Цех (аумақ) меңгерушісі; Қалпына келтіру шеберханасының меңгерушісі; Клуб меңгерушісі; Мұражай (қорық-мұражай) бөлімшесінің меңгерушісі; Әдіскер; Мәдени ұйымдастырушы; Ұжым (үйірме) басшысы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өнер	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласындағы кәсіби шығармашылық қызмет және авторлық туындылар жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіби көркемдік білім беру саласында ғылыми-педагогикалық қызметті жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіби көркемдік білім беру саласында ғылыми-педагогикалық қызметті жүзеге асыру	Дағды 1: Кәсіби көркемдік білім беру саласында педагогикалық қызметті жүзеге асыру	Машықтар:	
		1. Пластикалық өнер пәндері бойынша білім беру ұйымдарында педагог қызметтерін жүзеге асыру.	
	Білімдер:	1. Кәсіби көркемдік білім беру саласындағы педагогикалық үдерісті ұйымдастыру және басқару әдістері, тәсілдері, құралдары туралы	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Арнайы пәндер бойынша оқу-әдістемелік және ғылыми-педагогикалық үдерістерді ұйымдастыру	Машықтар:	
		1. Мүсінді оқытудың ғылыми-тәжірибелік әдістерінің ерекшелігі бойынша алған білімдерін пайдалана отырып, оқу орындарындағы педагогикалық және ғылыми-зерттеу қызметін талдау. 2. Білім алушылардың танымдық белсенділігін арттыру үшін инновациялық ғылыми-педагогикалық технологияларды қолдана отырып, мүсін саласындағы өзінің кәсіби қызметін талдау.	

		Білімдер:
		1. Кәсіби қызмет субъектісі ретінде болашақ маманның кәсіби дайындығындағы пәндік білімнің рөлі туралы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тұтынушыға бағдарлану Белсенді азаматтық ұстаным Коммуникативтілік Дипломаттылық Әдептілік Уақытты сезіну Өзін-өзі ұйымдастыру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Өнер саласындағы IT-менеджер
	6	SMM-менеджері
	6	Мәдениет ұйымының құрылымдық бөлімшесінің (клуб / басқарма бөлімшесі / студия / бөлім / секция / цех) басшысы / меңгерушісі
	6	Бас суретші / дизайнер
	6	Мәдениет /театр/кино ұйымдарының: түрлері мен бағыттары бойынша суретші
	6	Қоюшы-суретші
	6	Сәндеуші-суретші
	6	Бағыттары мен түрлері бойынша дизайнер
	6	Әдіскер
	6	Мәдени ұйымдастырушы
	6	Үйірме жетекшісі
	6	Суретші-буафор
	6	Көркемдеуші-суретші
	6	Мультимедиялық озық технологиялар суретшісі
	6	Сахна суретші-технологы
	6	Бас дизайнер (жобаның) / Арт-дизайнер
	6	Суретші- көркемдеуші / экспозиционер
	7	АРТ-директор
	7	Көркемдік кеңестің төрағасы
	7	АРТ- менеджері / бас әкімші
	7	Продюсер / директор / агент / импресарио
	7	Бөлімше / орталық басшысы
	8	Мәдениет ұйымының директоры/басшысы
	8	Мәдени-демалыс ұйымының директоры/басшысы
	8	Қосымша білім беру ұйымының директоры/басшысы
	8	Мәдениет ұйымы директорының / басшысының орынбасары
	8	Мәдени-демалыс ұйымы директорының / басшысының орынбасары
	8	Қосымша білім беру ұйымы директорының / басшысының орынбасары
	10. Кәсіптің карточкасы «Суретші-мүсінші»:	
Топтың коды:	2651-1	
Қызмет атауының коды:	2651-1-004	
Кәсіптің атауы:	Суретші-мүсінші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Мемлекеттік мәдениет ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2017 жылғы 17 шілдедегі № 209 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 17 тамызда № 15495 болып тіркелді. Мұражай (мұражай-қорық) директоры; Мұражай (мұражай-қорық) директорының орынбасары; Мәдени-демалыс ұйымының басшысы (клубтар, мәдениет және демалыс парктері, мәдениет үйлері мен сарайлары, халық шығармашылығы орталықтары (үйлері) және басқалары); Мәдени-демалыс ұйымы басшысының орынбасары (клубтар, мәдениет және демалыс парктері, мәдениет үйлері мен сарайлары, халық шығармашылығы орталықтары (үйле		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (PhD докторантура, PhD дәрежесі, осы саладағы PhD дәрежесі, ғылым кандидаты, ғылым докторы)	Мамандық: Өнер	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласындағы кәсіби шығармашылық қызмет және авторлық туындылар жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бейнелеу өнері саласында ғылыми-зерттеу қызметін жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Бейнелеу өнері саласында ғылыми-зерттеу қызметін жүзеге асыру	Дағды 1: Кәсіби салада ғылыми ақпаратты талдау және жинауды жүзеге асыру қызметі	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Көркемдік құбылыстарға жүйелі талдау жүргізу. 2. Ғылыми зерттеулер үдерісін жоспарлау және жүзеге асыру. 3. Кәсіби ғылыми-зерттеу және педагогикалық қызмет барысында туындайтын күрделі міндеттерді тұжырымдау және шешу. 4. Топта өзара әрекеттесу және тұлғааралық пен мәдениетаралық қарым-қатынасқа қабілетті болу. 	
	Білімдер:		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пластикалық өнердің қазіргі жағдайы мен даму үрдістері 2. Шығармашылық үдерісті ұйымдастыру және басқару қағидаттары 3. Жоғары мектепте оқитудың психологиялық-педагогикалық аспектілері 4. Ұлттық мәдени дәстүрлердің өзара ену мәселесі 5. Дүниесезім мен дүниетаным жүйелерін және оларды бейнелеу өнері құралдарымен жеткізу туралы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Бейнелеу өнері саласында ғылыми зерттеулер жүргізу	Машықтар:
		1. Ғылымды дамытудың тұжырымдамалары мен үлгілерін меңгерген. 2. Өзінің ғылыми зерттеулері нәтижелерінің әдіснамалық қағидаттарын, құрылымын және оларды ресімдеуін меңгерген. 3. Ғылыми танымдық қызметтің негізгі санаттарын әртүрлі ғылыми зерттеу әдістерін меңгерген. 4. Ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастырудың негізгі теориялық әдіснамалық негіздері мен қағидаттарын меңгерген.
		Білімдер: 1. Ғылым тарихы мен философиясының қалыптасуы, оның өзекті мәселелері, ғылыми қызметтің қағидаттары мен әдістері, мәдениет динамикасындағы ғылымның даму құрылымы туралы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Стратегиялық ойлау Көшбасшылық Өзіндік тиімділік Нәтижеге жеке жауапкершілік Басқарушылық шешімдерді әзірлеу және қабылдау Команда құру Қызметкерлерді ынталандыру және дамыту Желілік байланыс Мәдениет пен өнер саласындағы кең байланыстар Өзін-өзі дамыту Өзінің ғылыми-педагогикалық және шығармашылық деңгейін арттыру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Өнер саласындағы IT-менеджер
	6	SMM-менеджері
	6	Мәдениет ұйымының құрылымдық бөлімшесінің (клуб / басқарма бөлімшесі / студия / бөлім / секция / цех) басшысы / меңгерушісі
	6	Бас суретші / дизайнер
	6	Мәдениет /театр/кино ұйымдарының: түрлері мен бағыттары бойынша суретші
	6	Қоюшы-суретші
	6	Сәндеуші-суретші
	6	Бағыттары мен түрлері бойынша дизайнер
	6	Әдіскер
	6	Мәдени ұйымдастырушы
	6	Үйірме жетекшісі
	6	Суретші-бутафор
	6	Көркемдеуші-суретші
	6	Мультимедиялық озық технологиялар суретшісі
	6	Сахна суретші-технологы
	6	Бас дизайнер (жобаның) / Арт-дизайнер
	6	Суретші-көркемдеуші / экспозиционер
	7	АРТ-директор
	7	Көркемдік кеңестің төрағасы
7	ART- менеджері / бас әкімші	
7	Продюсер / директор / агент / импресарио	
7	Бөлімше / орталық басшысы	
8	Мәдениет ұйымының директоры/басшысы	
8	Мәдени-демалыс ұйымының директоры/басшысы	

	8	Қосымша білім беру ұйымының директоры/басшысы	
	8	Мәдениет ұйымы директорының / басшысының орынбасары	
	8	Мәдени-демалыс ұйымы директорының / басшысының орынбасары	
	8	Қосымша білім беру ұйымы директорының / басшысының орынбасары	
11. Кәсіптің карточкасы «Суретші-мүсінші»:			
Топтың коды:	2651-1		
Қызмет атауының коды:	2651-1-004		
Кәсіптің атауы:	Суретші-мүсінші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>«Мемлекеттік мәдениет ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2017 жылғы 17 шілдедегі № 209 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 17 тамызда № 15495 болып тіркелді.</p> <p>Қоюшы-суретші; Сәндеуші-суретші; Суретші; Реставратор-суретші; Дизайнер, суретші-дизайнер; Экспозиция мен көрмелерді ұйымдастыру бойынша көркемдеуші-суретші; Суретші (көркемдеуші-суретші); Әдіскер; Мәдени ұйымдастырушы; Ұжым (үйірме) басшысы.</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Кескіндеме, мүсін және графика (түрлері бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласындағы кәсіби шығармашылық қызмет және авторлық туындылар жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласында авторлық туындылар жасау 2. Өзінің шығармашылық әлеуетін жетілдіру 3. Бейнелеу өнері туындыларын талдау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласында авторлық туындылар жасау	Дағды 1: Мүсін саласында тәжірибелік және теориялық білім мен дағдыларды қолдану	Машықтар:	
		1. Мүсін жасау кезінде теориялық білімді қолдану 2. Пішіннің, пропорцияның көлемді-пластикалық және түстік шешімін табу 3. Буынның біріккен жерлерін тыныштық күйінде және қозғалыс кезінде бейнелеу 4. Адам денесінің бөліктерін құрылымдық талдау. 5. Адам денесінің анатомиялық құрылымын ажырату (еркек, әйел).	
		Білімдер:	
		1. Мүсіннің пайда болу тарихы 2. Тұстану, оптика, сызықтық-әуе перспективасы, пластикалық анатомия негіздерін, көзбен қабылдау заңдылықтары, композицияның негізгі заңдылықтары туралы	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	<p>Дағды 2: Сурет, мүсін, композиция құралдарын кәсіби меңгеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суретті берілген пішімде дұрыс орналастыру 2. Сызықтық перспектива туралы білімді ескере отырып, пішінді дұрыс салу (геометриялық, гипсті үлгі: гүлөрнек, капитель және т.б.). 3. Сәуле мен көлеңкені үйлесімді үлгілеу туралы білімге сүйеніп пішінің көлемін жеткізе білу. 4. Анатомия, құрылым ережелері және сәуле мен көлеңкені үлгілеу туралы білімге сүйеніп, адамның анатомиялық басын (бас сүйегі), қаңқасын, бет бөліктерін (гипс), портретін, адам дене бітімін сауатты бейнелеу. 5. Әр түрлі мүсіндік композициялар жасау 6. Дөңгелек мүсінде, рельефтің әртүрлі түрлерінде әрқилы жұмыстарды орындау. 7. Мүсіндік композиция үшін маңызды элементтерді таңдау 8. Көріністерді, пластикалық, динамикалық мәнерлілікті, ырғақты, фонның рөлін анықтау 9. Композицияның эскиздерін нобайлар, суреттемелер түрінде орындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суреттегі композицияның негізгі заңдары, пішін мен оның құрылымы, сәуле мен көлеңкенің пішін бойымен таралуы 2. Пропорция жайында ұғымдар 3. Нұсқадан гипс үлгілері суретінің, гүлөрнегі бар гипсті қарапайым натюрморт суретінің, капитель суретінің дұрыс орындалуы 4. Гипс пен нақнұсқаларды зерделеудің көмегімен анатомия, қаңқаның, адамның бас сүйегінің, жоғарғы және төменгі бөліктерінің құрылымы 5. Мүсіндегі сурет 6. Мүсіннің түрлері мен жанрлары туралы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 3: Туындының композициялық-бейнелі құрылымында өзіндік көркемдік-эстетикалық қағидаттарды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысқа өзіндік шығармашылық көзқарасты дамыту. 2. Бейнелі-көркемдік ойлауды дамыту. 3. Мүсіндік жұмысты шешудің композициялық әдістерін меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шығармашылық үдерісте теориялық білім мен дағдыларды қолдану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Өзінің шығармашылық әлеуетін жетілдіру	<p>Дағды 1: Қазіргі менеджмент талаптарын ескере отырып, кәсіби еңбек нарығындағы бағдар</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өзінің кәсіби қызметінде бағдар алу үшін қажетті экономикалық ақпаратты табу және пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елдегі және шетелдегі экономикалық жағдай 2. Кәсіби қызмет саласындағы құқықтық және моральдық-этикалық нормалар туралы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Бейнелеу өнері туындыларын талдау	<p>Дағды 1: Өнер туындыларын талдау кезінде теориялық білімге ие болу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мүсіншілердің туындыларының ерекшеліктерін сипаттау, талдау және табу. 2. Мүсін туындыларының өзіндік ерекшеліктерін анықтау

		Білімдер: 1. Ежелгі Қазақстанның өнерлері 2. Мүсін өнеріндегі жаңа стильдер мен бағыттар туралы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Нәтижеге және тиімділікке бағдарлану Тұлғааралық құзыреттілік Басқарушылық құзыреттер Когнитивтік құзыреттіліктер Өзін-өзі реттеу және жеке тиімділік Абстрактілі ойлау қабілеттілігі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Мәдениет /театр/кино ұйымдарының: түрлері мен бағыттары бойынша суретші
	4	Қоюшы-суретші
	4	Сәндеуші-суретші
	4	Бағыттары мен түрлері бойынша дизайнер
	4	Әдіскер
	4	Мәдени ұйымдастырушы
	4	Үйірме жетекшісі
	4	Суретші-бутафор
	4	Көркемдеуші-суретші
	4	Мультимедиялық озық технологиялар суретшісі
	4	Сахна суретші-технологы
	4	Суретші-көркемдеуші / экспозиционер
	6	Өнер саласындағы IT-менеджер
	6	SMM-менеджері
	6	Мәдениет ұйымының құрылымдық бөлімшесінің (клуб / басқарма бөлімшесі / студия / бөлім / секция / цех) басшысы / меңгерушісі
	6	Бас суретші / дизайнер
	6	Мәдениет /театр/кино ұйымдарының: түрлері мен бағыттары бойынша суретші
	6	Қоюшы-суретші
	6	Сәндеуші-суретші
	6	Бағыттары мен түрлері бойынша дизайнер
	6	Әдіскер
	6	Мәдени ұйымдастырушы
6	Үйірме жетекшісі	
6	Суретші-бутафор	
6	Көркемдеуші-суретші	
6	Мультимедиялық озық технологиялар суретшісі	
6	Сахна суретші-технологы	
6	Бас дизайнер (жобаның) / Арт-дизайнер	
6	Суретші-көркемдеуші / экспозиционер	
12. Кәсіптің карточкасы «Суретші-мүсінші»:		
Топтың коды:	2651-1	
Қызмет атауының коды:	2651-1-004	
Кәсіптің атауы:	Суретші-мүсінші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Мемлекеттік мәдениет ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2017 жылғы 17 шілдедегі № 209 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 17 тамызда № 15495 болып тіркелді. Бас суретші; Қоюшы-суретші; Сәндеуші-суретші; Суретші; Реставратор-суретші; Дизайнер, суретші-дизайнер; Экспозиция мен көрмелерді ұйымдастыру бойынша көркемдеуші-суретші; Суретші (көркемдеуші-суретші); Мұражайдың (қорық-мұражайдың) құрылымдық бөлімшесінің (орталықтың, қызметтің, сектордың, бөлімнің, топтың) басшысы; Құрылымдық бөлімшенің (орталықтың, қызметтің, сектордың, бөлімнің, топтың, труппан			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өнер	Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласындағы кәсіби шығармашылық қызмет және авторлық туындылар жасау.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласында авторлық туындылар жасау 2. Өзінің шығармашылық әлеуетін жетілдіру 3. Бейнелеу өнері туындыларын талдау		
	Қосымша еңбек функциялары:			
Еңбек функциясы 1: Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласында авторлық туындылар жасау	Дағды 1: Мүсін саласында тәжірибелік және теориялық білім мен дағдыларды қолдану	Машықтар:	1. Әр түрлі мүсіндік материалдармен жұмыс жасау	
		Білімдер:	1. Кеңістіктің түзу және сызықтық перспективада құрылу заңдары 2. Пластикалық анатомия туралы	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Сурет, мүсін, композиция құралдарын кәсіби меңгеру	Машықтар:	1. Сурет салу құралдарымен кеңістікті ұйымдастыру әдістерін меңгеру. 2. Сурет салудың әртүрлі әдістері мен технологияларын қолдану әдістерін меңгеру. 3. Мүсіннің әртүрлі пішіндері (дөңгелек мүсін, рельеф, контррельеф, барельеф және т.б.) арқылы көркем образ жасау әдістерін меңгеру. 4. Мүсіннің бейнелеу құралдарының композициялық мүмкіндіктерін қолдану 5. Өнерде пластикалық анатомия заңдарын іс жүзінде қолдану.	
		Білімдер:	1. Пішінді құру логикасын анықтаудың құрылымдық-пластикалық заңдары 2. Композиция теориялары туралы	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 3: Туындының композициялық-бейнелі құрылымында өзіндік көркемдік-эстетикалық қағидаттарды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Кәсіби пластикалық өнер туындыларын жасау. 2. Шығарманың композициялық-бейнелік құрылымында оның көркемдік-эстетикалық принциптерін бейнелеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Суреттің көркемдік-бейнелік мүмкіндіктері 2. Мүсіннің тарихи және стилистикалық дәстүрлері 3. Мүсін саласындағы классикалық және заманауи композициялық шешімдер 4. Әр түрлі көркем материалдардан мүсін жасау әдістері туралы
Еңбек функциясы 2: Өзінің шығармашылық әлеуетін жетілдіру	Дағды 1: Қазіргі менеджмент талаптарын ескере отырып, кәсіби еңбек нарығындағы бағдар	Машықтар: 1. Мүсін және шағын пластикалық пішіндер саласындағы кәсіпкерліктің мүмкіндіктерін іске асыру қағидаттарын, әдістерін, құралдарын меңгеру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Өнер нарығының жағдайы және оның жүйесі 2. Өнер туындыларына сұраныс пен ұсыныс салалары 3. Пластикалық өнер туындыларының құны
Еңбек функциясы 3: Бейнелеу өнері туындыларын талдау	Дағды 1: Өнер туындыларын талдау кезінде теориялық білімге ие болу	Машықтар: 1. Нақты авторлық шығарманы әдістемелік талдау. 2. Кәсіби қызметте пайдалану мақсатында пластикалық өнердегі әртүрлі үдерістердің аналитикалық негіздемесін
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Бейнелеу өнері тарихы 2. Пластикалық өнердегі стильдер мен бағыттар 3. Халықтың мәдениеті мен дәстүрлері туралы
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Нәтижеге және тиімділікке бағдарлану Тұлғааралық құзыреттілік Когнитивтік құзыреттіліктер Өзін-өзі реттеу және жеке тиімділік Абстрактілі ойлау қабілеттілігі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Мәдениет /театр/кино ұйымдарының: түрлері мен бағыттары бойынша суретші
	4	Қоюшы-суретші
	4	Сәндеуші-суретші
	4	Бағыттары мен түрлері бойынша дизайнер
	4	Әдіскер
	4	Мәдени ұйымдастырушы
	4	Үйірме жетекшісі
	4	Суретші-буафор
	4	Көркемдеуші-суретші
	4	Мультимедиялық озық технологиялар суретшісі
	4	Сахна суретші-технологы
	4	Суретші-көркемдеуші / экспозиционер
	6	Өнер саласындағы IT-менеджер
6	SMM-менеджері	

6	Мәдениет ұйымының құрылымдық бөлімшесінің (клуб / басқарма бөлімшесі / студия / бөлім / секция / цех) басшысы / меңгерушісі
6	Бас суретші / дизайнер
6	Мәдениет /театр/кино ұйымдарының: түрлері мен бағыттары бойынша суретші
6	Қоюшы-суретші
6	Сәндеуші-суретші
6	Бағыттары мен түрлері бойынша дизайнер
6	Әдіскер
6	Мәдени ұйымдастырушы
6	Үйірме жетекшісі
6	Суретші-бутафор
6	Көркемдеуші-суретші
6	Мультимедиялық озық технологиялар суретшісі
6	Сахна суретші-технологы
6	Бас дизайнер (жобаның) / Арт-дизайнер
6	Суретші- көркемдеуші / экспозиционер
7	АРТ-директор
7	Көркемдік кеңестің төрағасы
7	ART- менеджері / бас әкімші
7	Продюсер / директор / агент / импресарио
7	Бөлімше / орталық басшысы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі

Орындаушы:

14. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2022 г.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 20.12.2025 г.